

Interparlementaire werkgroep De Koerden 29-05-2018

Op dinsdag 29 mei 2018 kwam de Interparlementaire werkgroep de Koerden samen in het federaal parlement in Brussel. We behandelden twee belangrijke punten: de nakende verkiezingen in Turkije en de situatie van de Yezidi's aan Turks-Syrische grens.

Verkiezingen in Turkije

Het woord is aan Eyyup Doru, EU-vertegenwoordiger van de HDP, de pro-Koerdische democratische volkspartij uit Turkije. Hij geeft zijn kijk op de gebeurtenissen in Turkije in aanloop naar de verkiezingen van 24 juni 2018.

De Turkse staat en minderheden

Mr. Doru stelt dat de strategie van de Turkse staat erop gericht is om de Koerden en andere minderheden te verzwakken. Hij vermeldt de acties van Turkije in Afrin en in Iraaks Koerdistan. In het huidige Turkije is er enkel plaats voor etnische Turken, de rest wordt het leven moeilijk gemaakt. De controle van de staat op het publieke leven enorm.

De verkiezingen en de HDP

Op 24 juni 2018 vinden in Turkije verkiezingen plaats: de eerste keer dat de kiezer tegelijkertijd beslist over parlement en president.

De Turkse staat heeft, sinds het uitroepen van de noodtoestand, meer dan 10.000 personen van de HDP gevangen genomen. De presidentskandidaat van de HDP Selahattin Demirtaş, zit sinds november 2016 in de gevangenis. Hij had het volk opgeroepen om op straat te komen en te protesteren tegen de wrede aanval van IS tegen de Koerdische bevolking in Kobane. Sindsdien wordt hij beschuldigd van verschillende misdaden, de een al onzinniger dan de andere.

De HDP voert de campagne enkel via sociale media, mond aan mond, maar desondanks heeft Erdogan schrik om te verliezen.

Peilingen en vooruitzichten

De HDP kan zijn stempel drukken op de verkiezingsresultaten en zal volgens de huidige peilingen 13-14% van de stemmen halen. In Turkije is minimaal 10% van de stemmen nodig om in het parlement te komen. Mogelijks hebben ze een bepalende stem hebben in de presidentiële verkiezingsstrijd.

Om gekozen te worden als president heeft de presidentskandidaat 51% van de stemmen nodig.

Er zijn 2 coalities mogelijk:

- Een extreem rechtse, Islamo-Turkse coalitie (AKP-MHP), die geen erkenning wil van het Koerdische volk en het huidige conflict enkel denkt te kunnen oplossen langs militaire weg.
- Een coalitie van centrum rechtse kemalisten (CHP) die eventueel met de Iyi Parti samenwerken. Iyi Parti is de afscheuring van de MHP. Beide partijen hebben geen agenda waarin de Koerdische kwestie opgelost wordt.

Nood aan internationale verkiezingswaarnemers

Er wordt wederom gevreesd voor verkiezingsfraude. In het verleden heeft men meerdere malen onregelmatigheden en regelrechte fraude vastgesteld. Er zijn in Turkije bepaalde 'verboden regio's' die gecontroleerd worden door het leger en waar ongeveer 300.000 stemgerechtigden wonen. Het is onmogelijk om te controleren of de verkiezingen daar vrij en eerlijk gebeuren aangezien het leger beslist over de regio. .

Daarom is er nood aan internationale waarnemers. Momenteel zijn de PES (Europese socialisten), de groenen en de European Left als partij aan boord samen met enkele individuele Europese parlementairen.

De onzekere Erdogan

Verskillende indicaties geven aan dat Erdogan met weinig zelfvertrouwen naar de kiezer stapt.

- Hij vervroegde de verkiezingen.
- Hij heeft intern problemen: Er is een economische crisis (de devaluatie van de lira). Dit is vooral voelbaar in de steden, waar te ontevredenheid groeit. Bovendien heeft de bevolking genoeg van het totalitaire regime en begint zich hier tegen te verzetten.
- Extern zit Erdogan verwickeld in verschillende conflicten: De oorlog in Syrië en de recente invasie van Noord-Syrië, het escalerende conflict met Iran, het verslechteren van de relaties met Europa.

Q&A:

Mogen de vele mensen die hun job verloren zijn ten gevolge van de 'zuiveringsacties' stemmen?

Als ze niet veroordeeld zijn, mogen ze stemmen.

Wordt de HDP verhinderd om campagne te voeren?

Natuurlijk. De noodtoestand in Turkije wordt zonder meer voortgezet en de staat heeft alle macht, ook over de pers. Daarom zet de HDP in op sociale media en mond aan mond reclame. Op de Turkse televisie komt vrijwel uitsluitend de AKP aan bod. Het is verboden campagne te voeren in de conflictzones waar het leger de scepter zwaait, en dat zijn natuurlijk de Koerdische regio's waar de HDP sterk staat.

Denk je dat veel mensen zullen wegblijven van de stembus?

Meestal is de participatiegraad van de Koerden behoorlijk hoog, dit in tegenstelling tot Iraaks Koerdistan waar bij de vorige verkiezingen 50% niet is gaan stemmen

Wat is de invloed van de Diaspora?

De diaspora is zeer belangrijk, zowel voor de AKP als de HDP. Het gaat hier over 3 miljoen stemmen. In België zijn dat er 130.000. In ons land is de AKP steeds de grootste partij, terwijl dat in de Scandinavische landen en Zwitserland meestal HDP is.

Erdogan probeert zijn kiezers op te zwepen door ook in de Europese landen campagne te voeren. Toen Europa besloot hem deze mogelijkheid te ontzeggen ging hij op verkiezingscampagne in Bosnië. Hij gebruikt de Turkse moskeeën om zijn verkiezingspropaganda te verspreiden doorheen Europa. De stembusgang van de Turkse diaspora is moeilijk te controleren omdat alles via de Turkse ambassades verloopt. Feit is wel dat de AKP altijd de grootste is, gevolgd door de HDP.

Yazidi gemeenschap in EFSE

Aan het woord is Yalçın Celili, een Yazidische bewoner van het dorpje Efse, in Mardin (TR) die momenteel in Duitsland woont.

Een moeilijk parcours

De Yazidi gemeenschap in Turkije kent een aanzienlijke diaspora in Europa, vooral in Duitsland. Deze mensen zijn Turkije noodgedwongen ontvlucht. Het Ottomaanse Rijk, en daarna de Turkse Republiek beschouwen de Yazidi als minderwaardige mensen om twee redenen: ze zijn een Koerdisch volk mét een andere religie. De Yazidi Koerden hebben geen gemakkelijk parcours afgelegd doorheen de geschiedenis: ze ondergingen kleine en grote pesterijen van de staat en zijn inwoners, genocides, onteigeningen etc.

Leegstaande dorpen

Net zoals vele anderen van haar dorp, was Mevrouw yalçın genoodzaakt te vluchten naar Duitsland. De dreiging van naburige dorpen en de Turkse staat maakte het leven in Turkije voor deze mensen onhoudbaar. Toen de dorpen leeg kwamen te staan werden deze vrij snel ingenomen door de mensen van omliggende dorpen.

De staat nam al vlug de beslissing om een verbod op terugkeer in te stellen toen een groot deel van de Yazidi Koerden vluchtte. In Turkije is er alleen plaats voor zij die het 'juiste' geloof volgen.

Een laatste rustplaats voor familie

Yazidi Koerden hebben een ongelofelijk oude cultuur en religie. Voor hun is het ook van groot belang dat overledenen van de gemeenschap begraven worden in de grond van hun thuisland, in het geval van mevrouw Yalçın is dat Efse.

De mensen van Efse vonden elkaar terug in Duitsland, kwamen samen en organiseerden zich. Ze ondernamen actie om overleden familieleden en vrienden te kunnen begraven in hun dorp.

Zo'n 40- tal families legden geld samen voor een begraafplaats met huis in Efse. Veel van deze families waren immers nog eigenaar van de grond.

In Turkije werden de nodige formaliteiten vervuld. Er werd uiteindelijk toestemming gegeven voor het bouwen van de begraafplaats

Conflict met de nieuwe bewoners van de dorpen.

De mensen uit de soennitische naburige dorpen protesteerden. Zij bleven aanspraak maken op de grond die eigenlijk niet van hun was. De Yazidis werden bedreigd met de dood, volgens hun burens hadden zij geen recht meer om een begraafplaats te bouwen op hun eigen grond.

Vernietiging van de laatste rustplaats

Dit resulteerde uiteindelijk in de totale vernietiging van de begraafplaats en het huis. De Turkse staat moeit zich echter niet in deze aangelegenheid. Het was een vooraanstaande soennitische familie van een naburig dorp die aanspraak maakte op hun grond. Met als religie als excuus ontnamen zij hun burens het recht om terug te keren naar een eeuwige rustplaats.

Wie neemt het op voor de Yazidi's?

De Yazidi Koerden horen niet thuis in het Turkije van Erdogan, zoveel is duidelijk.

Wat is er veranderd voor deze gemeenschap sinds de sultans van het Ottomaanse Rijk hun volk verklaarde dat het een deugd was deze 'ongelovigen' te vermoorden?

Deze gemeenschap stelt zich vragen bij het internationale zwijgen over hun lot. Over het lot van de Yazidi's, maar ook van de Christenen en andere religieuze groepen. Over de recente gebeurtenissen en hun lange geschiedenis Dit systematisch uitmoorden, ontkennen van cultuur en het constante marginaliseren is een proces dat al lang bezig is, en moet stoppen.

Met Shengal en Afrin vers in ons geheugen ziet men het ware gezicht van de moderne Turkse staat. Hier zijn het alweer de Koerden, en vooral de Yazidi's die geïsoleerd worden.

Dit volk is bezig aan een eeuwige zoektocht naar vrede en heeft een diep geloof in het respect voor mensenrechten en democratie, maar wie neemt het op voor hun?

“De Yazidi gemeenschap van Efse vraagt aan alle Europese politici een oplossing voor dit voortdurende onrecht, dat deze maand resulteerde in de vernietiging van een begraafplaats.”